

Malpertuis speelt 'Europa in de herfst': Speeddaten met Sophocles

21-01-18, 12.27u - [Jan De Smet](#)

'Europa in de herfst' van Theater Malpertuis. © RV/Fred Debrock

Gestileerd en voortreffelijk geacteerd repertoiretheater dat zijn opzet om de klassieke thema's naar het heden over te zetten niet echt waarmaakt.

De kans is groot dat wie van repertoire- en teksttheater houdt, kind aan huis is bij theater Malpertuis. De antieken nieuw leven inblazen, maakt dan ook deel uit van het huismerk waar artistiek leider Piet Arfeuille voor tekent.

Het bronmateriaal voor *Europa in de herfst* haalt hij in de vijfde eeuw v.C. en hij grijpt daarvoor terug naar Sophocles, de antieke auteur die tijdens zijn leven kleppers als Aeschylus en Euripides in populariteit ver oversteeg.

Klassiek brontheater

Arfeuille bewerkte voor zijn laatste worp twee stukken, *Oedipus in Colonos* (Sophocles' zwanenzang) en *Antigone* en laat ze naadloos in elkaar overgaan. Het resultaat van deze samensmelting, *Europa in de herfst*, is zeker geen intellectualistisch theater geworden. Al werkt het voor de modale toeschouwer die waarschijnlijk niet vertrouwd is met de verhaallijn van deze

tragedies, evenwel verhelderend om met enige voorkennis de zaal in te stappen. Erg diep hoeft niet gegraven te worden, aangezien Arfeuille met reuzenschreden door de plots stieft en enkel de krachtlijnen van de originelen behoudt.

'Europa in de herfst' is zeker geen intellectualistisch theater geworden

'Europa in de herfst' van Theater Malpertuis. © RV/Fred Debrock

Oedipus ondervond tegen wil en dank dat de voorspelling van het orakel in vervulling is gegaan. Hij heeft de dood van zijn vader op zijn geweten en is met zijn moeder getrouwd. Tijdens zijn omzwervingen krijgt hij van koning Theseus asiel in Colonos, een voorstadje van Athene. Zijn twee zonen, Polynices en Eteocles, zijn inmiddels in een strijd om het koningschap verwickeld en in een gevecht brengen ze mekaar om. Hun zus Antigone gaat op straffe van de dood in tegen het bevel van Creon en begraaft Polynices. Haemon, Creons zoon, pleegt zelfmoord uit radeloosheid om de dood van zijn

geliefde Antigone.

Vermits Sophocles' stukken tot de canon behoren, blijven de thema's die hij oproert, uiteraard ook vandaag overeind. Het gaat om medemenselijkheid, het gegeven woord gestand doen, starre doctrine en *raison d'état* versus het individuele moraliteitsbesef, de blindheid van de zienden.

Uitgepuurd

De regie is zoals we van Arfeuille gewoon zijn: sober en zonder franje. Dat wordt al weerspiegeld in het strakke decor, dat niet meer om het lijf heeft dan oplopende, met bitumen beklede houten vloerdelen en een zitput. Het tempo is traag, de taal verheven maar niet retorisch. Knap collectief werk van de acht jonge spelers en sterk acteerwerk in het bijzonder van Joren Seldeslachts (Oedipus) en Gorges Ocloo (Creon).

'Europa in de herfst' van Theater Malpertuis. © RV/Fred Debrock

De titel *Europa in de herfst* en de communicatie rond het stuk geven ondubbelzinnig aan dat het de bedoeling is om het klassieke repertoire te herschrijven naar de dag van vandaag. Die doorsteek naar het heden en de relevantie voor het politieke canvas laten zich moeilijk losweken uit deze bewerking. Ook zonder die meer gewenste dan gerealiseerde doelstelling viel er bij de première in het West-Vlaamse provinciestadje Tielt een mooie toneelavond te beleven.

23-25/1 in Vooruit (Gent), daarna op tournee, malpertuis.be